

BUDAPEST

T.

Magyar Nemzeti Múzeum

T. P.

DUNABÁCSKA

Összerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
 I. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőny cím: „Délbácska”
 Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisád, 1929. november 12.

KEDD

Előfizetés: ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
 évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Megkezdte működését a dunabánsági közigazgatás

A bán táviratilag értesítette a miniszterelnököt, hogy a bánóság hivatalosan is megkezdte működését

A dunabánsági közigazgatás tegnap reggel hivatalosan is megkezdte működését és így a tegnapi naptól kezdve megszűnt a főispánságok hatásköre. Ugyancsak tegnap kezdte meg működését a többi bánóság is, valamint Beograd, Zemun és Pansevo közigazgatása.

A bánok már mindenütt elfoglalták hivatalukat. A székhelyükbe bevonuló bánokat mindenütt ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Rendkívül ünnepélyes keretek között folyt le Popovics Velja bán fogadtatása Szarajevóban, Szmiljanics Krszta bán fogadtatása Cetinjén és Nesztorovics Gyoka bán fogadtatása Nisben. Silovics Joszip a Szababánság bánja is tegnap vette át hivatalát Zoricsics Milovan főispántól.

A bánok fogadtatására mindenütt megjelentek a polgári és katonai hatóságok képviselői, valamint az egyesületek kiküldöttei. A Dunabánság közigazgatási átvételével kapcsolatban Popovics Daka bán

tegnap sürgőnyileg értesítette Zsivkovic Petar miniszterelnököt, hogy a dunabánsági közigazgatás megkezdte működését.

Ugyancsak hasonló értelmű táviratokat küldött a bánóság elnöki ügyosztálya a tartományoknak és a főispánoknak.

Mint már jelentettük, a pénzügyminiszter Rogulics Szlavko novisádi pénzügyigazgatási inspektort a bánóság pénzügyi osztályának főnökévé nevezte ki. Rogulics Szlavko bán már meg is kezdte a pénzügyi osztály megszervezésével kapcsolatos előmunkálatokat és vasárnap délelőtt konferenciára hívta össze az összes eddigi tartományi és főispáni pénzügyi referenseket. Az értekezleten résztvett Giffinger Imre szombori, Radonics Veljko Beogradi, Kreka Dusan szmederevoei, Mandics Ivan szeremi, Lazarevics Rodoljub pozsaveváci és Nikolic Vojislav sumadijai pénzügyi referens.

Az értekezleten teljes megállapodás jött létre a bánági pénzügyi adminisztrálásra vonatkozó összes kérdésekben s Rogulics Szlavko kijelentette, hogy

november 15-én a tartományok vegyonyát már a bánai adminisztráció fogja kezelni,

ugy, hogy december 1-én az összes személyi kifizetések akadálytalanul végrehajthatók.

A novisádi városi tanács tegnap délután testületileg üdvözölte Popovics Daka bán és Misovics Vidoje bánhelyettest

A bán köszönetet mondott a törvényhatósági bizottságnak és a városi tanácsnak

A novisádi városi tanács valamennyi tagja tegnap Borota Braniszláv dr. polgármester vezetésével testületileg jelent meg kihallgatáson Popovics Daka bán és Misovics Vidoje bánhelyettes előtt, hogy a bánági adminisztráció életbelépése alkalmával

a törvényhatósági bizottság üdvözlőleveleit tolmácsolja a bánóság vezetői előtt.

Borota Braniszláv dr. polgármester felolvasta a törvényhatósági bizottság üdvözlő iratát, amelyben a városi tanács őszinte örömeinek és lelkesedésének ad kifejezést. Őfelsége a király történelmi jelentőségű határozata fölött, egyúttal a város egész polgárságának szeretetét és ragaszkodását tolmácsolja a

bánság azzal kívánsággal, hogy eddigi sikerrel koronázott működését továbbra is folytassa a király, a haza, a Dunabánság és Novisád városa érdekében.

Popovics Daka bán köszönetét fejezte ki a törvényhatósági bizottságnak és a városi tanácsnak azért az áldozatkész munkáért, amellyel lehetővé tette a bánági közigazgatás gyors és zavartalan működésének megkezdését, majd még külön-külön is köszönetét tolmácsolta az üdvözlésre megjelent tanácsstagoknak.

A városi tanács tagjai azután Misovics Vidoje bánhelyettest üdvözölték, aki ugyancsak köszönetét fejezte ki a városi tanács tagjainak, a törvényhatósági bizottságnak, valamint a város polgárainak.

Novisád polgármesterének proklamációja a város polgárságához a Dunabánság megalakulása alkalmából

Dr. Borota Braniszláv polgármester a Dunabánság megalakulása alkalmából a város lakosságához tegnap este a következő proklamációt intézte:

Novisád város polgárságához!

A belügyminisztérium 530/III számú, ez évi november elsején kelt rendelete értelmében a tegnapi naptól kezdve az eddigi kerületi főispán hatásköre megszűnt és má-

tól kezdve a királyi bán közigazgatás kezdte meg munkáját, amely az ez évi október harmadikán kelt a királyság új elnevezéséről és közigazgatási felosztásáról szóló törvény alapján létesült és amelynek hatáskörét a november hetedikén kelt bán közigazgatási törvény szabta meg; november tizenötödikén pedig megszűnik a tartományi önkormányzat munkája és hatásköre a bán közigazgatásra száll át.

Ennek a századokra szóló eseménynek alkotója, Őfelsége a király áthatva a nemzettel szemben érzett szeretettől és azzal a kívánsággal, hogy súlyos áldozatok árán megteremtett államunkat felvirágoztassa, elérte azt, hogy ezzel a szervezettel megvesse az állami és nemzeti egység alapját, azáltal, hogy az államot területileg kilenc nagy közigazgatási egységre osztotta fel, amint azt a nemzet valódi szükségletei és állami létalapja megkövetelik, amivel döntő lépést tett az állami közigazgatás feljavítására és ezzel kapcsolatban a nemzeti jólét emelésére.

Novisád, amely eddig a Vojvodina kulturális és gazdasági központja volt, a Dunabánság, a bánóságok között egyik legkulturáltabb és legelőrehaladottabb bánóság székhelye lett. Ezzel maga a város is hatalmas lendületet kapott az előrehaladásra, minden irányban.

Polgárok, midőn közlöm ezeket az örömdetes változásokat, felhívlak Benneteket, hogy az új bánági közigazgatást is a veleszületett szeretettel és előzékenységgel fogadjátok és nehéz feladatainak teljesítésében egy szívvel lélekkel támogassátok.

Polgárok, midőn közlöm ezeket az örömdetes változásokat, megjegyzem, hogy a Dunabánság megszervezése következtében ezennél még nagyobb számban özőnlenek majd városunkba a Dunabánság összes vidékeiről többi polgártársaink is, a legközelebbi időben pedig állandó tartózkodásra a bánai közigazgatás nagyszámú tisztviselője is érkezik Novisádra, s ezért hagyományos vendégszeretetekre való hivatkozással, felkérek benneteket, hogy minden tekintetben legyetek segítségükre.

Novisád, 1929. november 11-én.

Dr. Borota Braniszláv
polgármester

Kinevezések és áthelyezések a birói karban

Beogradból jelentik: Őfelsége a király ukázával a következő birákat nevezte ki: dr. Gavela Alakszandar nyugalmazott bírót a novisádi törvényszékhez, Strbics Dragoslav szmederevoei bírót a novisádi járásbíróshoz, Veszics Dragisa birói gyakornokot a bácskatopolai járásbíróshoz, Danevics Gvozdan birói gyakornokot a kulai járásbíróshoz, Sztankovics Riszto vranjei birói gyakornokot a kulai járásbíróshoz, Pavlovics Sztjevan piroti törvényszéki bírót a novisádi járásbíróshoz, Milojevics Izidor valjevoi törvényszéki bírót az alibunári járásbíróshoz, Jovanovics Gyorgye petyi törvényszéki bírót a velikibecskeki járásbíróshoz, Mijuskovics Dovic petyi birói gyakornokot a sztáribecseji járásbíróshoz, Devesarszki Sztjevan novibecseji járásbírot államügyészi minőségben Velikibecskekre. Saját kérésükre áthelyezték továbbá Draskovics Jagon novisádi járásbírot a novisádi törvényszékhez, Szelivanov Vszelovod alibunári járásbírot a szombori törvényszékhez, Tomas Blaz velikibecskeki járásbírot az apatini járásbíróshoz, Gavrics Milán csakoveci járásbírot a szombori járásbíróshoz, Risztics Toma sztáribecseji járásbírot a szubotica járásbíróshoz, Kalezics Milutin sabaci törvényszéki bírót a szubotica törvényszékhez, Gavrilovics Obren szubotica járásbírot a sabaci törvényszékhez.

Tizezrek jelenlétében szentelték fel vasárnap Jugoszlávia egyik legszebb katolikus templomát Csantaviren

Lélekemelő ünnepek keretében konszekrálta a gyönyörű templomot Budanovics Lajos püspök

Csantavir, november 10

Csantavir felett ma az ég is ünnepel. A novemberi vasárnap délelőttön, nyáreléji pompás napsugár ragyogja be a csantaviri új templom hármass kupoláját. Arany sugarai ezerszeresen megtörnek a templom ezüstveretű tornyain, glóriás fényességbe öltöztetik a gyönyörű templom szögletes boltozatát.

Ez a nagy fényes csillag vonzza maga felé ma az emberek ezreit nemcsak Csantavirról, hanem a környék messzefekvő községeiből is. A kora hajnali óráktól a gyalogosok, kocsik és autók végelethetetlen sora kigyózik az országutakon és mire a reggeli napfény teljes pompájában felragyog, fészületek és templomi lobogók alatt tizezrenyi tömeg ajkáról száll fel a Mária-ének.

Ma szentelik fel a csantaviri új romai katolikus templomot.

Hogyan épült fel az új templom

Tavaly, egy hüvös októberi délutánon ezernél is több férfit számláló ájtatos menet kereste fel a csantaviri kálvária dombos környékét. A csendes kálvária délutáni látogatói egytől egyig mezitláb jöttek, élükön kereszttel a kezében a plébános: Takács Gáspár. Bűnbánó körmenetet tartottak, elbucsztak a régi kálváriától. Visszatérőben a körmenet minden egyes tagja néhány téglát vitt magával a plébánia mellett elhatárolt területre és egyházi énekek kísérete mellett elhelyezték egymásmellé a téglákat; a régi kálvária kőveiből építették meg az új templom alapkövét.

A bűnbánó körmenet előtt és a közel négymillió dináros templom mai felszenteléséig a fáradozásnak és az energiának emberfeletti erőfeszítésére volt szükség.

A falu apraja-nagyja, a tehetősök és a szegények egyaránt anyagi tehetségük legjavát adták, amit csak a mai nehéz gazdasági viszonyok között adni lehet.

Mégis, ha Csantaviren esodálkozni próbál az ember azon, hogy nincstelenek és a sokföldes gazdák verejtékkel megszerzett földrésüket adták össze és földjeiket tábláztatták be, hogy a templom felépüljön — meglepetésszerű szerénységgel találkozik.

— A csantaviri templom felépítéséért köszönet itt senkinek sem jár, egyesegyedül egy embernek, a papnak: Takács Gáspárnak.

És Jugoszlávia egyik legszebb templomának megteremtője,

az átvirrasztott éjszakák sorozatának idegőrlő munkája után, reverendája fölé húzott szvetterében, könnyező szemmel egyre csak azt hajtogatja, hogy soha szertartás úgy nem markolt a szívébe, mint a ma délelőtti. Ahogy itt áll szerény öltözetében, markáns arcával, van benne valami a hit-téritő elszántságából és a mártír fanatizmusából. Szabadkozik a gratulációk özöne alól, — testvérem ne gratulálj — mondogatja és örömkönyvektől esillogó szeme elmerengve pihen meg a pompás új templom napsugárban ragyogó kupoláin.

Az átvirrasztott éjszakák megszámlálhatatlan sora után, nem kér részt az ünnepeleltetésből, csak nézi... nézi az új templomot, a csantaviri papja: Takács Gáspár.

Felszentelik az új templomot

A konszekrálás szertartása tulajdonképpen már szombaton délután megkezdődött az ereklyék megszentelésével. A megszentelés után az ájtatos hívők egész éjszakán át a templom előtt virrasztottak, a kegyszerek mellett.

Vasárnap kora reggel érkezett meg Szubotica-ról Budanovics Lajos püspök, Raics Balázs prelátnak, szubotica-i plébános, Evetovics Péter zsedniki plébános, pápai kamarás Haug Antal irodaigazgató és Percsy József püspöki titkár kíséretében.

Budanovics Lajos püspök reggel 8 órakor kezdte meg a konszekrálás szertartását fényes pápi segédlettel. Raics Balázs prelátnak, szubotica-i plébános, Hegedüs Lénárd pápai kamarás bajmoki plébános, kerületi esperes, Evetovics Péter pápai kamarás, zsedniki plébános, Haug Antal püspöki irodaigazgató, Percsy József püspöki titkár, Hegedüs Benjamin plébános, Berger Antal tavankuti plébános, Hárs Aladár malidjosi plébános, Reile Károly kulai plébános, Fánesy Antal nyugalmazott szrbobrani plébános, dr. Nacs Lajos szenta belvárosi adminisztrátor, dr. Flittner Béla szentai hittanár, Kovács Imre ludasi plébános, Hegyi Pál temerini káplán, Takács Gáspár csantaviri plébános és Németh Béla csantaviri káplán segédkeztek a fényes és lélekemelő szertartásnál, amely délelőtt 11 óráig tartott.

A szertartás során, az új templomnak állami és pápai lobogókkal, továbbá virággirlanddal díszített erkélyéről,

tizezrekre menő tömeg előtt mondtotta el horvát és magyar nyelven, Budanovics Lajos püspök magas-szárnyalású és nagy hatást keltő szentbeszédét.

— **Köszönet illeti Csantavir katolikus hívőinek szinte példátlan áldozatkészségét, amellyel Jugoszlávia egyik legszebb templomát felépítették. Akinek szívét bu nyomja leljen itt vigasztalást és találja meg azt a világosságot, amelyre az ember lelkének szüksége van.**

A tizezrekre menő tömeg a püspök nagy lelki hatást kiváltó szentbeszédének hatása alatt állott, amikor megkezdődött az ünnepi istentisztelet. A hatalmas, háromhajós templom szorongásig megtelt hívőkkel. A kóruson Gáspár Janó csantaviri kántor és Gáspár Endre ludasi kántor vezénylése mellett a száztáru csantaviri férfiak egyházi énekeket intonáltak. Az áldozáskor felhangzott az első szolóének az új csantaviri templomban. Gáspár Imre noviszádi polgári iskolai tanár, rókusi kántor régi Mária-éneket adott elő, kitűnő interpretálásban.

A szentmise végeztével, a hívők nagy tömege kereste fel Takács Gáspár plébánost, hogy elhalmozza jókívánságaival.

Az ünnepi ebéd

Déután egy órakor ötszáz teritékes ün-

nepi ebéd volt a Kövecs-féle étteremben, Ozsvár dr. csantaviri ügyvéd, hitközség elnök kiváló rendezésében lefolyt bankett során elsőnek Budanovics Lajos püspök szólalt fel. Nagyhatású beszédben öfelsége Alekszandar király egészségére ürtette poharát. A püspök felköszöntője után a jelenlevők percekig lelkesen ünnepelelték Alekszandar király és a királyi családot.

Ezután Takács Gáspár csantaviri plébános emelkedett szólásra.

Amikor mi itt összejöttünk — mondotta többek között — erkölcsi tőkét képviselünk és ennek az erkölcsi tőkének képviselője itt közöttünk maga a püspök. Köszöntöm én is a gladiátorok szavával: Ave Caesar, morituri Te salutant... Ertem ezt úgy, hogy halálunkig követjük azt az elvet, azt az erkölcsi tőkét, amit Méltóságos Uram itt képvisel. Köszöntöm szívünkben, lelkünkben, áldja meg a jóságos Isten, hogy amilyen szép napot adott nekünk, amilyen nagy örömet érez Méltóságod ma lelkében, ugyanez a szép nap kísérje, ez az öröm legyen mindig biznysága annak, hogy jó uton halad, erkölcsi alapon vezeti azt a tömeget, amelynek egy célja van: e földi kultúra árán lelki kultúrát szerezni. Méltóságos uram, Isten éltesse soká.

A beszéd elhangzása után hosszas és lelkes ünneplésben részesítették a jelenlevők Budanovics Lajos püspököt.

Ozsvár dr. szerb és magyar nyelvű felköszöntőjében a vendégeket üdvözölte és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy átvitt értelemben is valóra válik kisfiának a jóslata: Ugye mostmár nem lesz háboru, mert vannak harangok.

Hegedüs Lénárd kerületi esperes felköszöntőjében Csantavir lakosságának áldozatkészségét emelte ki. Amikor a templom építéséről szó volt, felkérte a község katolikus polgárságát, tiszta bort öntsön a pohárba és most örömmel állapítja meg, hogy Csantavir katolikus népe tokaji bort hozott abba a hordóba, amelyből ez a díszes templom felépült.

Dr. Major Oszkár szrbobrani ügyvéd, hitközségi elnök azt a harmonikus együttműködést méltatta, amely Csantavir lelkipásztora és a hívők között fennáll. Szrbobránban is új templom emelése vált szükségessé. Azért jöttek ide, hogy lássák az áldozatkészségnek gyönyörű példáját, hangulatot vigyenek innen és átlátnálják szrbobrani hittestvéreik lelkébe.

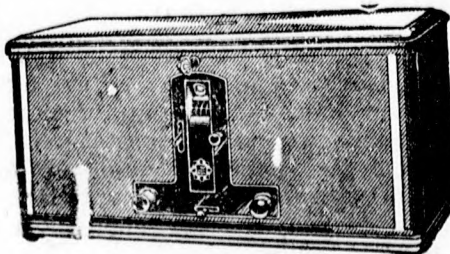
Zaklan Blagoje dr. ügyvéd a csantaviri görögkeleti hitközség nevében kívánt sok szerencsét a csantaviri katolikus hívőknek.

Kottas Aladár hírlapíró, lapunk munkatársa Budanovics Lajos püspök, Takács Gáspár plébános személyében és a csantaviri kedves vendéglátásában látja azt a mágneses erőt, ami ezt a magasztos ünnepeket szinte példátlan sikerévé emelte. Beszédének humoros vonatkozásokkal telítődött további részében természetesen

nem mulasztotta el felhívni a jelenlevők figyelmét a Délbácskára, amely december 1-től kezdve jelentősen megnövekedett terjedelemben „Dunabánság” néven folytatja munkáját a bánság lakosságának jobb boldogulása érdekében.

Janusko István, a jelenlevők óriási lelkesedése közben Takács Gáspár plébánost köszöntötte fel a község lakossága nevében.

Tapavica Braniszláv főszolgabíró fejtegette ki ezután, hogy szerencsének érzi magát, hogy ennek a kerületnek és ennek a szép községnek élére került. Köszönetét fe-



TELEFUNKEN-RÁDIÓ

TELEFUNKEN 40 W.

a berlini világkiállítás I.-ső díjának nyertese 4 lámpás árnyékolt rácsu hálózati készülék

Nincs batéria!

Nincs antenna!

Főképviselet:

ALTERNO-RELAIS műszaki vállalat
NOVISZÁD • TELEFON 24-14, 24-87

jezte ki az áldozatkészségért és további sok szerencsét kívánt.

Az ünnepség után

A díszbéd és ezzel együtt a felszentelési ünnepség hivatalos programja a kora délutáni órákban ért véget. A kocsik és autók szakadatlan sora indult utnak a szélrózsa minden irányában. Messzi kilométereken elkísérte őket buesusugarával a csantavíri új templom kupoláiról visszaverődő napfény ragyogása.

Csantavir községe eddig többek között a „kis bicskáról” volt nevezetes a messzi köztudatban. Vasárnaptól kezdve nevesebb, szebb nevezetességre tett szert; a csantavíri új katolikus templomra.

Nagy és előkelő közönség jelenlétében nyílt meg vasárnap délelőtt Dobrovics Petár képművészeti kiállítása

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor nyílt meg Dobrovics Petár, a nagynevű jugoszláv festőművész képművészeti kiállítása, amelyet „dalmáciai ciklus” címen a noviszádi főgimnázium nagytermében tartott meg és amelyen közel esztendő munkáját mutatta be a noviszádi közönségnek. A megnyitáson nagy és előkelő közönség jelent meg és a közönség sorában ott láttuk dr. Csirics Irinej pravoszláv püspököt, dr. Borota Branislav polgármestert, Mitrovics Zsivan tábornokot, Balugdzsics Mirko gimnáziumi igazgatót, Klicin Predrag városi kultúratanácsnokot, dr. Hadzsi Koszta ügyvédet stb. stb.

A kiállítást Popovics Branko beogradi egyetemi tanár, jónévű esztéta nyitotta meg, aki hosszabb beszédben méltatta Dobrovics Petár művészetét, amely a jugoszláv pikturában igen szép helyet küzdött ki magának. Dobrovicsnak az utóbbi nyolc esztendő alatt a művészetben több átmeneti periódusa volt, mostani művészete azonban a kiforrott művész alkotása, amely nagy foltozásokban, dekoratív és monumentális festészetben adja vissza a természetet. Van Gogh, Cézanne és Gauguin művészetével von párhuzamot, mikor Dobrovics alkotásairól beszél és kéri a műértő közönséget, hogy támogassa a művészt abban a hősies és nagy-szerű munkájában, amelyet a jugoszláv művészet terén végez.

A kiállítás tíz napig marad nyitva.

A napokban fejezik be a noviszádi járművek regisztrálását

Rendszámokkal látják el a féltéher, valamint a falusi járműveket is

A noviszádi rendőrség közlekedési osztálya hetekig tartó fáradtságos munka után csaknem teljesen befejezte a noviszádi és környékbeli járművek regisztrálását. Mint már annakidején közöltük, minden közlekedési eszköz ezután új rendszámot kap s a közlekedésügyi osztály pontos lajstromot vezet a regisztrált járművekről.

A rendőrség a mai napig teljesen befejezte az autómobilok, autótaxik, bérkocsik, motorkerékpárok, kerékpárok, talyigások, teherkocsik, kézikocsik és ökrösszekerek regisztrálását s most még csak a féltéherkocsik és a falusi járművek lajstromozása következik.

A főkapitány tegnap rendeletet adott ki, amelynek értelmében

november 25–30-ig délelőtt 8–12-ig az összes magánféltéherkocsik (szállítványozási vállalatok, péksegédek, kereskedések stb. járművei) regisztrálása fog megtörténni.

A fentnevezett kocsikat a jelzett na-

pokon az új Buzatéren kell felvonultatni, ahol Malencsics Rodoljub rendőrkapitány személyesen fogja végezni a regisztrálást. A regisztrált kocsik ovális alaku rendszám-táblákat kapnak, amelyeket feltűnő helyen kell elhelyezni.

December 5-én és 6-án a falusi járműveket fogják regisztrálni a cse-neji szálláson.

A rendőrség figyelmezteti az érdekelteket, hogy a fentjelzett napokon pontosan jelenjenek meg, mert ellenkező esetben mindenkit, aki a jelentkezést elmulasztja, szigorúan megbüntetik. A rendőrség figyelmezteti végül a munkaadókat, hogy

Odol felüldíti, konserválja és tisztítja a száját és a fogakat.



kocsis csak 18 éven felüli, egészséges és kifogástalan magaviseletű ember lehet, aki fényképes igazolványt köteles kiváltani a rendőrség közlekedésügyi osztályán.

Két helyen törtek be Noviszádon vasárnapi éjjel hétfőre virradó éjjel

Az egyik helyen 10.000 dinár értékű különböző fűszerárut, a másik helyen pedig 12.000 dinár készpénzt zsákmányoltak az ismeretlen tettesek

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel két betörés történt Noviszádon s a betörés körülményei után ítélve valószínűnek látják, hogy mindkét betörést egy és ugyanazon tettesek követték el.

A noviszádi rendőrség bünyügyi osztályát tegnap reggel értesítették, hogy a Futaki ut 77. számú házban levő Márberger Erzsébet fűszerkereskedésében betörés történt. A rendőrség részéről Malencsics Rodoljub rendőrkapitány szállt ki a helyszínre s megállapította, hogy a betörő

a lövölde kertje felől egy ablakon mászott be az üzletbe.

A tettes előzőleg felbontotta az ablak körüli falrészét, majd felfeszítette az ablak vasrácsát s az egyik nyíláson keresztül mászott be az üzletbe. Úgy látszik, hogy a betörőnek elegendő idő állott rendelkezésére, mert az üzletet csaknem teljesen kifosztotta. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a tettes

nagymennyiségű fűszerárut, likórt, konyakot, teát, cipőkrémet, csokoládét, szappant, parfümöt és egyéb holmit vitt magával, azonkívül felfeszítette a házipénztárt, ahonnan 300 dinár aprópénzt vitt el.

A károsult kereskedő szerint az ellopott áru értéke meghaladja a 10.000 dinárt. A rendőri bizottság

ujjlenyomatokat, néhány betörőszerszámot és egy kőműveskalapácsot talált a helyszínen, amellyel a betörő felbontotta a falat.

Nem lehetetlen, hogy a betörést többen követték el, mert nem látszik valószínűnek, hogy a rengeteg árut csupán egy személy szállította volna el a helyszínről.

Ugyancsak vasárnapról hétfőre virradó éjjel ismeretlen tettesek betörték Csakovac Julka zöldségkereskedő temerini uti raktárába. Itt is az udvaron hatoltak be a raktárba, miután előzőleg felfeszítették az ablak vasrácsát. A betörő feltörte a raktárban levő iróasztalt, ahonnan

12.000 dinár készpénzt zsákmányolt

majd ugyanazon az uton ismét eltávozott a raktárból.

A rendőri bizottság itt is ujj- és lábnyomokat talált, amelyekből megállapította, hogy a betörő meztelán volt.

A rendőrség mindkét esetben széleskörű nyomozást indított s reméli, hogy a vakmerő betörők rövidesen kézrekerülnek.

Borzalmas kegyetlenséggel meggyilkoltak Prágában egy hivatalnokleányt

A gyilkos kalapáccsal agyonverte áldozatát, majd holttestét a Moldva folyóba dobta

Prágából jelentik: A rendőrség tegnap nyomára jött annak, hogy egy nőt a szombati nap folyamán meggyilkoltak. A rendőri sajtótudósító, a Zlichow prágai városrészben történt gyilkosságról, a következőket jelenti:

Megállapították, hogy a meggyilkolt Griubar Ludmilla irodistanő, aki a Krizsán és Társa cég szolgálatában állott. Griubar délnél 12 órakor az egyik irodistanőtől háromezer cseh koronát vett át, amelyet a kézipénztárba helyezett. A pénztárban már volt kétezer cseh korona. A kézipénztárt azután az asztalra tette, a telefon mellé. Kivüle ebben az időben csak két hivatalnok tartózkodott a helyiségben, akik azonban egy órákor elhagyták az irodát.

A vizsgálat során az asztal lezárt fiókjában megtalálták ugyan a kézipénztárt, de az ötezer korona hiányzott belőle. A gyilkosság gyanúja alatt letartóztatták a cég Luksik Ferenc nevű segédmunkását, akire

éjjel 11 órakor akadtak rá a lakásán.

A letartóztatott ember beismerte a gyilkosságot és a következőket adta elő:

Griubar Ludmillát szombaton délután 2 órakor kalapácsütéssel meggyilkolta, hogy hozzájuthasson a pénztárban levő pénzhez. Két óra tájban jött az irodába és azzal állott elő, hogy fáj a foga és beteglapot kér. Mialatt a hivatalnoknő a beteglapot kitöltötte, hat kalapácsütést mért a fejére, úgyhogy a leány holtan rogyott össze. A gyilkos ekkor magához vette az ötezer koronát, visszatette a pénztárt a fiókba, amelyet ezután bezárt.

Csak éjjel 11 órakor jött újból vissza az irodába, ahonnan elvitte magával Griubar Ludmilla holttestét, amelyet közvetlenül a gyilkosság után egy zsákban rejtett el. A hullát azután bedobta a Moldvába, előzőleg azonban teljesen levetkőztette.

A meggyilkolt leány holttestét eddig még nem találták meg.

Uzunov Doncse haramiavezér rablóbandája kifosztotta a szófiai személyvonat összes utasait

A haramia beszédet tartott a kifosztott utasokhoz s levelet irt a bolgár királynak és a miniszterelnöknek, melyben kijelenti, hogy kiméretlenül folytatja a harcot a kormány ellen

A bulgáriai rémnapok sorozatát újabb feltűnéstkeltő esemény váltja fel. Ezúttal is Uzunov Doncse híres bolgár haramiavezér áll az események központjában. November 10-én ugyanis

Berkovica állomás mellett Uzunov rablóbandája kifosztotta a szófiai személyvonat összes utasait.

A rablóbanda megállásra kényszerítette a mozdonyvezetőt, mielőtt a vonat még az állomásra befutott volna, majd a rablók végigjárták az összes kocsikat s az összes férfitasokat leszállásra kényszerítették, végül egy őrszobába terelték, ahol elszedték tőlük összes ékszereiket és értékpapírjait.

A nőket a rablók nem bántották s nem rabolták ki a postakocsit sem.

Uzunov Doncse a fosztogatás után beszédet intézett a kifosztott emberekhez, amelyben kiemelte, hogy Bulgária összes forradalmárai nevében kiméretlenül harcot indít a burzsoázia és a mai kormányrendszer ellen. Ő és rablóbandája addig nem fog nyugodni, amíg a mai kormány a helyén marad.

Uzunov Doncse egyébként Borisz királyhoz levelet intézett, amelyben represzáliákkal fenyegetőzik, ha a kormány folytatja eddigi politikáját. Hasonló levelet kapott Ljapesev miniszterelnök is.

A esendőség üldözőbe vette a rablóbandát.

Végetért a noviszádi munkáskamara közgyűlése

Az aggkori nyugdíjkérdésről is tárgyalt a közgyűlés

A noviszádi munkáskamara közgyűlése vasárnap folytatta tanácskozását, amelyet este hét órakor befejeztek. A vasárnapi tanácskozáson a betervezett referátumok vitáját folytatták és az a felfogás alakult ki, hogy a munkásvédelmi és a munkásbiztosító törvény revíziója csak olyan irányban történhet, hogy ez megjavítsa a munkás helyzetét. A vojvodinai munkásbiztosító intézményeknek a közgyűlésen jelenlevő kiküldöttei is ilyen szellemben nyilatkoztak.

Korács Milán a zagrebi központi munkásbiztosító igazgatója kijelentette, hogy a központ

az aggkori és rokkantsági nyugdíj

megoldásának kérdésével is foglalkozik. Dr. Topalovics Zsivko a munkáskamarák központi titkára kijelentette, hogy a nyugdíj biztosítást nem lehet a mai járulékok keretein belül megvalósítani, hanem e célra külön járulékot kell szedni.

A betervezett javaslatokat és véleményeket a kamara rendelkezésére bocsátották azzal, hogy azt a szociális törvényhozás kiegészítésénél használja fel. Az elfogadott javaslatok között van a kulai ipar-területé, a munkásvédelem és biztosításról

továbbá a földbirtokosoké, amelyben a földmunkások biztosítását követelik. A volt független szakszervezetek indítványait a közgyűlés elvetette.

A közgyűlésen elfogadott határozati javaslatban, kéri a munkások munkaképtelensége, öregsége és halála esetére a biztosítás bevezetését, a munkanélküliségről szóló törvény meghozatalát, a földmunkások biztosításáról szóló törvényt, az állam hozzájárulását a munkásbiztosításhoz, hogy a fertőző betegségek költségeit az állam viselje, hogy a törvényben pontosan írják körül a munkásbiztosító önkormányzat hatáskörét, hogy szigorítsák meg a munkaadók büntetését, akik nem jelentik be munkásait.

A határozati javaslatban ezenkívül számos, a munkásbiztosító adminisztrációjára vonatkozó előterjesztés is van.

A Botics képviselőinek előterjesztésére határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a szociális törvényhozásra, valamint a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosítására vonatkozó előterjesztések vannak. Ezt a határozati javaslatot a munkáskamarához továbbították, hogy azt használja fel a szociális törvényhozás revíziója alkalmával.

December 15-ig az utolsó angol katona is elhagyja a német megszállott területet

Anglia a többi nemzettel egyenlő elbánást követel

Londonból jelentik: Ramsay MacDonald miniszterelnök a lordmajor beiktatási lakomáján mondott beszédében, elsősorban a kormány külpolitikai teljesítményével foglalkozva dícsérettel adózott Snowden hágai magatartásának.

— Anglia — mondotta — nem akar különleges kedvezéseket és kész továbbra is elsimítani a nehézségeket, de a kincstári kancellár igen helyesen egyenlő elbánást követelt Anglia részére.

Az angol megszálló csapatok kétharmada már visszatért a Rajna-vidékről és az utolsó angol katona december 15-ig elhagy-

ta a német területet. Eddig az időpontig a franciák is ki fogják őríteni a második zónát, míg a harmadikat, ha minden jól megy a jövő év közepéig őrítik ki. Ez a világháború egyik végső fejezete, most a tartós béke korszaka következik.

TŐZSDE

Hétfő, november 11.

ÉRTEKTŐZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. B. Budapest 9.98—10.06 Bécs 12.495—12.555, Prága 59.175—59.575, Berlin 7.345—7.365 Trieszt 33.80—33.85 London 276.5

Beograd. London 276.25—275.45, Páris 223.71—221.71, Newyork 56.54—56.34, Milánó—Trieszt 297.05—295.05, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Prága 167.91—167.11, Berlin 13.545—13.515, Bécs 7.9657—7.9357, Budapest 9.9087—9.8787.

Allampapírok: 7%-os kölesön 84.75—84.75, 4%-os agrárkötvény 52—51, Hadikárpótlási prompt 429—428.50, december 31-ére 433—432, Nemzeti Bank 8300—8280.

Zürich. Beograd 9.1275, Budapest 90.275, Páris 20.325, London 25.167⁸/₈, Newyork 515.475, Brüssel 72.175, Milánó 27.03, Madrid 73.05, Amsterdam 208.3125, Berlin 123.42, Bécs 72.55, Stockholm 138.60, Oslo 138.225, Kopenhága 138.275, Szófia 3.72, Prága 15.2825, Varso 57.85 Athen 6.71, Konstantinápoly 2.4425, Bukarest 3.0836, Helsingfors 12.975.

TERMÉNYTŐZSDE ZARLATOK

Beograd. Buza fővonal 77—78, 3%, 184—184, Buza Vrsac 77—78, 2%, 184—184, Tengeri Duna 1930. március 140—140, Tengeri új prompt szerbiai 99—99. Irányzat: Lanyha.

Noviszád. Buza bácskai 77 kgos 182.50—185, 78 kgos 185—187.50, bánáti 77 kgos 180—182.50, szerémi 77 kgos 182.50—185, árpa 63-64 kgos 120—125, zab 140—145, tengeri bácskai új 105.00—107.50, december—januára 117.50—122.50, márciusra dunai rakomány r. k. 137.50—142.50, április—május 140—145, szarított 132.50—137.50, szarított dunai rakomány 132.50—137.50, bánáti új 100—105, dunai rakomány márciusra 138.50—142.50, bégai rakomány márciusra 137.50—142.50, szerémi új 105—107.50, december—januára 117.50—122.50, dunai rakomány márciusra 137.50—142.50, szarított 132.50—137.50. Export malmok irányarai: Buzaliszt december—januára 30 nap kassza vagy 1.5% skonto, nullás gg és g 325—330, kettes 305—310, ötös 270—275, hatos 250—255, hetes 200—205, nyolcas 120—125. Egyéb malmok effektív kötései, bácskai buzaliszt nullás gg és g 290—305, kettes 265—275, ötös 235—245, hatos 195—205, hetes 155—165, nyolcas 115—125, buzakorpa 100—105. Irányzat: Gyenge. Forgalom: Buzában 3, tengeriben 31, lisztben 3, korpában 1, zabban 1, és árpában 2 vagon.

Budapest. Irányzat: lanyha. Forgalom. élénk. Buza okt. ———, 1930 márc 22 79—22.80. Májusra 23.46—23.48. Rozs októberre ———, 1930 márciusra 16.12—16.13. Tengeri májusra 16.20—16.21

Liverpool. Buza: gyenge. Decemberre 8sh 4³/₈ márciusra 9sh 1/4 májusra 9sh 3¹/₄ júliusra — sh —

Chicago és Winnipeg ünnep miatt zárva.

— Az adai Vöröskereszt egyesület műsoros estje. E hó 24-én Katalin napján az adai Vöröskereszt egyesület, a romai katolikus Nőegylet műkedvelő gárdájának közreműködésével műkedvelő előadást rendez Katalin bálal kapcsolatban. Szinre kerül Zagon István három felvonásos vígjátéka: „Szegény leányt nem lehet elvenni”. Szereplők: Zsubori Rózi, Mayer Mancsi, Szegő Miklós, Nagy László, Szollár Jenő, Rudics László, Takács Ferenc, Vogel Karesi, Solymosi János és Fantó Imre. A rendezés nehéz tisztét Mayer Józsefné nőegyleti vigalmi elnöknő végzi.

APOLLO nov. 12-én

A shankingi fogoly

Egy milliomosfiu kalandjai 6 felvonásban
Főszereplők William Haines, Anita Page

HIREK

1929. november 12. Kedd

Rom. kat.: Márton. Protestáns: Jónás. Gör. kel. (okt. 30) Zenob. A nap kel 6 óra 31 perckor, nyugszik 4 óra 13 perckor

— Curtius német birodalmi gazdasági minisztert nevezték ki Stresemann utódjává. Berlinből jelentik: A birodalmi elnök, a birodalmi kancellár javaslatára dr. Curtius birodalmi gazdasági minisztert külügyminiszterre nevezte ki, egyidejűleg felmentette őt, a gazdasági miniszteri állástól. A birodalmi elnök Moldenhauer dr. egyetemi tanárt, a birodalmi gyűlés tagját birodalmi gazdasági miniszterre kinevezte.

— Elhalasztották az Obilics hangversenyét. Miután a beográdi Obilics dalárda ezen a héten templomi hangversenyeken vesz részt, noviszádi vendégszereplését el kellett halasztani. A dalárda december 14-én tartja meg nagyszabású hangversenyét, amelyen százhatvan tagú kórus vesz részt. A már megváltott jegyek a december 14-iki hangversenyre is érvényben maradnak.

— Lemondott állásáról Csicserin orosz külügyi népbiztos. Moszkvából jelentik: A kommunista párt végrehajtóbizottsága tudomásulvette Csicserin lemondását a külügyi népbiztoságról. Csicserin Wiesbadenben keres betegségére gyógyulást.

— Ertesitem a jogkereső közönséget, hogy közjegyzői irodámat Zeljeznička ucca 1. szám alatti levő házamba (a Narodna Banka mellett) áthelyeztem. Noviszád, 1929. november hó 10-én. Dr. Nikolić Brankó kir. közjegyző.

— A csevapesicsa sütő szerencsés. A Vasut uccai Bugarszky-féle vendéglő csevapesicsa sütője hosszabb ideje játszik már sorsjeggyel. Most Mitrovdánkor elfogyott az aprópenze és el akarta adni a sorsjegyet, amelyre azonban nem akadt vevő. Így kénytelen-kelletlen megtartotta 74.395 számú sorsjegyet. A derék csevapesicsa sütő semmi rosszat sem sejtett, amikor tegnap délután beállított hozzá a Romanovics trafik tulajdonosa és közölte vele, hogy sorsjegye negyven ezer dinárt nyert. A csevapesicsa sütő eleinte rossz tréfának tartotta az egészet, de amikor a kezében volt a pénz, akkor már elhitte, hogy az tényleg az övé. Erre hirtelen lehajtott néhány spriccert és miután így megnyugodott, folytatta a csevapesicsa sütést.

— Gyanus körülmények között halt meg egy szirigi dobrovoljac. A Turja melletti Szirig községben tegnap gyanus körülmények között hirtelen meghalt Bodrovski Mitar dobrovoljac. A noviszádi törvényszék vizsgálóbírája elrendelte a holttest felboncolását.

— Luxusautó indul hétfőtől kezdve Palánkára. Hétfőtől kezdve rendszeres luxus autó forgalom indul meg Palánkára. Az autó a »Szloboda« szállodából indul minden nap reggel 7 órakor s Palánkáról a kaszinótól délután 1 órakor indul vissza. A menetdíj 40 dinár.

— Aljehin maradt a sakkozás világbajnoka. Wiesbadenből jelentik: A sakkvilág bajnokságáért folyó küzdelemben, a 24. játszma Aljehin és Bogoljubov között remivel végződött. Aljehinnek összesen 15 pontja van és így a verseny szabályai szerint megtartja a világbajnoki címet.

— Az ügyészség fogházába szállították a budiszavai betörőket. Megirtuk a napokban, hogy a kovilji csendőrség letartóztatta Pöhlwein József gajdobrai asztalost és Gomola András bácskapalánkai cipészt, akik Budiszaván és Noviszád környékén több betörést követtek el. A csendőrség tegnap a noviszádi ügyészség fogházába szállította a betörőket. A vizsgálóbíró ma kezdi meg kihallgatásukat.

JÖNNEK A MORMONOK

Prágába mormon hittérítők érkeztek. A Sós-tó vidékéről indult el a sokfeleségű hittérítők csapata és Prágában ütötte fel európai székhelyét. Régebben kísérleteztek már eféle missziós kirándulással a derék mormonok, de akkor kudarcra végződött vállalkozásuk, mert Prágában azon a nézetten voltak, hogy a cseh embernek egy feleség is untig elég. Azért egyszerűen tolonckocsira rakatták a Moldva partján kísérletező amerikai apostolokat és továbbították őket Németország felé. Ott azonban szintén nem méltányolták eléggé a többfeleséges áldás szépségeit és ugyancsak toloncuton intézték el az egész mormon-ügyet.

Most a köztársasági Prága, ugyilátszik, nagyobb engedékenységet tanúsít a buzgó hittérítők iránt. Ami különben nem is csoda, hiszen a cseh föld — Husz János óta — mindig melegágyul szolgált a vallásreformáló törekvéseknek. Az új republikának is első dolga volt megcsinálni az új cseh egyházat, amelynek tíz év alatt azután anynyi prófétája támadt, mint az égen a csillag. Ember legyen a talpán, aki kiismeri köztük magát. Nos, az élelmes mormonok nyilván ezt a záravart kihasználva, próbálkoznak, most újra prágai térfoglalással. Gondolják: ahol annyi a próféta, ott igazán eleszik még egy. Az övék, aki a többfeleség üdvét és gyönyörét hirdeti...

Kérdés persze: lesz-e sikere az igehirdetésnek? Elvégre Középeurópában már egy feleségért sem lelkesednek tulságosan a férfiak. Nem is szólva arról az aggasztó megfontolásról, hogy öt-hat feleség egyben öt-hat — anyóst is jelent. Ez pedig csakugyan nehéz sor és egyáltalán nem teszi irigylésre méltóvá a mormon férjek helyzetét.

Az is lehet, hogy sok lud disznót győz akarom mondani, hogy több asszony talán mégis könnyebben leveszi lábáról a házasságtól idegenkedő férfinemet. Mit lehessen tudni előre: nines-e valóban biztató jövője a mormonizmusnak Európában is?!

— Halálozás. Sulyos csapás érte Balogh Dezső noviszádi uriszabót. Felesége Weisz Jenny hatvanhat éves korában vasárnap reggel Noviszádon elhunyt. Temetése tegnap délután három órakor volt a Laze Koszticsa ulica 18. számú gyászházban.

— Halva találták Paics Laza kátyi földművest. Mint Kátyról jelentik, ott egy Pájics Lázár nevű 57 éves földműves még e hó elsején eltávozott lakásáról és azóta nyomtalanul eltűnt. Pájics mult pénteken átment a budiszavai hetivásárra, ahonnan visszajött s pár pohárka pálinka elfogyasztása után lefeküdt aludni, kipihenve észrevétlenül eltávozott hazulról és azóta nyoma veszett. Hozzá tartozói miután egyideje várták visszajöttét, az eltűnést bejelentették a csendőrségnek, mely eredményes nyomozás után tegnap megtalálta Pájics holttestét a kátyi dunaparton. Miután halála gyanus körülmények között következett be, a noviszádi ügyészség vizsgálatot indított a haláleset ügyében.

— Szerencsés nyereség. Beutel Matild 34 éves Noviszád grafikai munkásnő vasárnap Ifko Jevrejska 16. alatti csokoládéüzletben 2 számmal egy vadonatúj kerékpárt nyert, amelyet azonnal átvett. Azonkívül rengeteg óra, szerviz stb került kisorsolásra.

— Tizenöt százalékosnál erősebb ecetsav árusításához külön engedély kell. A zagrebi iparkamara kérvényt intézett a belügyminiszterhez, amelyben kérte adjon ki utasítást a hatóságoknak, hogy azok szigorúan ügyeljenek az egészségügyi minisztérium azon rendelkezésének betartására, hogy 15 százalékosnál erősebb ecetsavat nem szabad eladni vegyeskereskedésekben. A belügyminisztérium erre leiratban fordult a főispánokhoz, hogy ügyeljenek szigorúan ennek a rendelkezésnek a betartására és ne engedjenek vegyeskereskedésekben 15 százaléknál erősebb ecetsavat árusítani, ha csak nines erre külön engedélye a kereskedőnk.

— A noviszádi iparosszekció értekezlete. A noviszádi iparkamara iparosszekciója vasárnap délelőtt értekezletet tartott a kamara helyiségében Igyoski Petar elnöklése alatt. Az értekezlet a készülő új ipartörvénnyel kapcsolatban ült össze s letárgyalta azokat a kívánásokat, amelyek az iparosság részéről felmerültek. Az iparosság kívánásai elsősorban az inasok iskolai képzettségére vonatkoznak. Az értekezlet ezzel kapcsolatban azt javasolja, hogy amennyiben az iparos kvalifikált munkásokkal dolgozik, négy kvalifikált segéd után tarthasson egy inast. Az iparossegédnek háromévi működés után mesteri vizsgát kell tenni. Elhatározta még az értekezlet, hogy a mostani iparosok kvalifikációjának emelése érdekében a kamara területéről hat iparosmestert küldenek külföldre speciális tanfolyamokban való kiképzés végett.

— A noviszádi magánalkalmazottak az új zárórendelet ellen. A noviszádi magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak vasárnap délelőtt Miskulin Jovan elnöklése alatt értekezletet tartottak, amelyen Pfeiffer Vladimir a magántisztviselők szövetségének elnöke beszámolt a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak helyzetéről. Az értekezleten több kifogás hangzott el a jelenlegi zárórendelet ellen, amelyet egyébként a munkaadók nem hajtanak végre s amely több sérelmes intézkedést tartalmaz a munkásság szempontjából. Az értekezlet után a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak nagyobb küldöttsége jelent meg Popovics Daka bán előtt, akinek feltárták kívánásaikat. A bán kilátásba helyezte, hogy a legnagyobb jóakarattal fogja kezelni kérésüket.

— Véres verekedés Baeszkogradistén. Az elmúlt éjszaka Horváth György baeszkogradistei halász összeszólközött Dubic János földművessel. Ez alkalommal Horváth késével megszúrta Dubic Jánost, akit súlyos sérülésével a noviszádi kórházba kellett szállítani. A késelő halászt letartóztatták.

KÖSZÖNÖM!

Nem kérek mást, csak valódi
POPOVIC-féle DESZÁNKA KRÉMET!

Megint „vámprirt“ fedeztek fel Zemunban

Zemunból jelentik: Az egész várost nagy izgalomban tartja az a hír, hogy a város szélén lakó Jeremics család házában titokzatos szellemek garázdálkodnak és a zemuniak azt mondják, hogy ismét vámpír garázdálkodik a városban. Ez a vámpír mintegy két év előtt tartotta izgalomban a zemuniakat, de akkor kiderült, hogy a titokzatos szellem nem más, mint egyik zemuni polgár, aki ilyen módon akarta megbosszulni magát haragosán. A Jeremics család tagjai már heteken keresztül nem tudnak aludni, mert szerintük éjszakánként titokzatos szellem, vagyis a vámpír összevissza dobálja a konyhaberendezést, a butorokat, felemeli az ágyakat, feldönti a szekrényeket és így rémíti halálra Jeremicséket. Sőt mi több, néhány bátrabb szomszéd, akik az éjszakát Jeremicséknél töltötték, maga is azt állítja, hogy a „vámprir tényleg megjelenik. Tegnapelőtt végre a zemuni rendőrséghez is eljutott a garázda szellem híre és vasárnapról hétfőre virradó éjszaka két detektív is elment Jeremicsék lakásába, de csodálatosképen ez az éjszaka nyugodtan telt el. A rendőrség most szigorú nyomozást indított annak a kiderítésére, tulajdonképpen ki is nyugtalanította, mint „titokzatos szellem“ a megrémült Jeremics-családot.

**Flzessen elő
a Délháoskára**



Rádnicski győzelemmel végződött a Rádnicski-NAK bajnoki és a barátságos mérkőzés

A Makkabi-Fruskagorac bajnoki mérkőzést a Fruskagorac lemondása folytán 3:0 arányban a Makkabi nyerte
Rádnicski-NAK 2:0 (0:0, 1:0). Barátságos mérkőzés

Rádnicski pálya, bíró: Nikolics

Mint hogy a játék első 13 perce bajnoki jellegű volt, a csapatok réglátott lelkesedéssel feküdtek a küzdelemben. A játék ehhez képest rendkívül izgalmas volt és minden tekintetben méltó, a kiválóan sikerült elsőosztályú bajnoki szezon befejező aktusához. Mind a két csapatnak egy-egy kedvező gólhelyzete volt, de részben a csatárok idegessége, részben pedig a védelmek biztos munkája megakadályozta a gólok elérését. A 13 perc így nem változtatott a helyzeten, a két együttes őszi bajnoki mérkőzésének eredménye tehát 4:3, a Rádnicski javára.

A tizenhárom perc után, a játék ter-

mészetesen veszített érdekességéből. A csapatok összeállításán többrendbeli változtatást eszközöltek és az első félidő hátralévő részében inkább a Rádnicski volt fölényben. A munkáseggyüttes Mándics révén érte el egyetlen gólját.

A második félidő első felőrája inkább NAK-főlény jegyében zajlott le. Több kedvező alkalom kínálkozott a gólszerzésre, de a Rádnicski védelem szilárdan állta a NAK-ostromot. A félidő második részében azután újra lábrakapott a Rádnicski és Mándics újabb góljával beállítja a végeredményt.

A Juda Makkabi—Fruskagorac II. osztályú bajnoki mérkőzést nem játszották le, mert a kamenicai csapat nem jelent meg a kellő időben. A mérkőzést így 3:0 arányban a Makkabi javára igazolják. Ez az elintézés tekintettel a Makkabi jó formájára nem mondható a legszerencsésebbnek a Makkabira, mert valószínű, hogy ha lejátszzák a mérkőzést, a Makkabi győzelme nagyobb gólarányú lett volna.

Klein Jenő cég—Burghardt cég 3:1 (2:1)
 A két céges csapat revánsmérkőzésén a győztesek közül Werber, Manz és Waack lötték a gólokat. A góllövőkön kívül a Klein csapatban Grossepeisz, a Burghardtnál Bajin voltak jók.

Sztari Becej:

Szoko—Petrováci Szlovaeski 2:1 (1:0).
 A petrováci Szlovaeski minimális gólarányú veszése az odahaza játszó bajnok Szoko ellen, dicséretes eredmény. A futballmérkőzés előtt a két egyesület hazena csapatai mérköztek és a küzdelem a becseiek 6:1 (3:0) gólarányú győzelmével végződött. A becsei hölgyek nagyon erőszakosan játszottak.

SzAND—Bácska 1:0 (0:0). Háromezer főnyi közönség előtt játszották le a Bácska szombori uti pályáján a szuboticiai futball derbit. A mérkőzés mindvégig izgalmas és nivós volt. Az első félidőben egyenlő erejű ellenfelek küzdelme, amelynek során mindkét fél több gólhelyzetet hagyott kiaknázatlanul. A második félidő 5. percében Rajicskovics (SzAND) Kovácshoz passzol, aki a háttérrel mellett beállította a labdát és védhetetlenül lötte a bal alsó sarokba.

A gólt változatos mezőnyjáték követte, amely azonban nem hozott eredményt. A mérkőzést a szerencsésebb csapat nyerte meg.

A szuboticiai ZsAK 5:1 arányban győzött a Villanytelep felett.

Szomborban a Vrbszi S. C. a szombori T. K. ellen 2:1 arányban győzött. Az első félidőben a szombori T. K. volt fölényben és sikerült is egy gólt lőnie a második félidőben, azonban a vrbsziak lábrakaptak és noha egy emberük megsérült, sikerült a mérkőzést Elzász és Rick II góljaival megnyerni.

Apatinban a vrbszi Dulcis 4:2 (2:0) arányban győzött a Tri Zvezda ellen. A barátságos mérkőzésen gyönyörű játék után győzött a Dulcis. Az apatiniak góljait Cár rugta.

Zagrebi eredmények: Gradjanszki—Zse ljeznicsár 1:0 (0:0). HASK—Viktória 9:1 (3:0). Konkordia—Spárta 9:1 (2:1). Szokol—Kroacia 5:1 (1:0).

Beográdi eredmények: Szoko—Obilics 4:1 (2:0). Jugoszlávia—Graficsár 5:3 (0:3). BSK—BUSK 3:0 (1:0).

Budapest:

Ferencváros—Ujpest 2:1 (0:0).
 Hungária—Kispest 1:1.
 33 F. C.—Attila 0:0.

Kaposvár:

Somogy—Bástya 1:1 (1:1).

Pécs:

Pécsbaranya—Nemzeti 3:0 (3:0).

Szombathely:

Sabária—Merkur 1:0 (1:0).

Bécs:

Rapid—Wienna 0:0.
 Ausztria—Hakoah 3:0.

Prága:

Szlávia—Bohemia 4:3.

Budapest—Nürnberg 6:1. Városközi válogatott birkozóverseny.

Meghalt Lichtnecker István magyar törvívóbajnok. Budapestről jelentik: Lichtnecker István, a kiváló törvívóbajnok, hosszas betegség után tegnap elhunyt.

Reumában szenvedők

rendeljenek még ma 1 üveg

„ALGA“

gyógyszert már másnap reggel



érezni fogja az eredményt

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Egy üveg használati utasítással együtt 16 dinár

Egyelőre enyhe, esős idő, később változékony idő várható átmeneti hősüllyedéssel

Noviszádon tegnap délben 14 fok volt a hőmérséklet

A megerősödött dél-oroszországi maximumhoz délnyugatról hirtelen benyomult új maximum járult. Feltűnő a légnyomás erős süllyedése a Britt szigetek fölött, amely

mély ciklon közeledésére mutat.

Olaszországot is alacsony-nyomású depresszió borítja. Hazánkban az idő megtartotta enyhe jellegét s vasárnap valóságos tavaszias volt az idő, tegnap azonban már délnyugati áramlás volt észlelhető, a hőmérséklet mindazonáltal nem szállt le jelentősen. Egyes helyeken a hőmérséklet a 15 fokot is túlhaladta.

A meteorológiai megfigyelések szerint

egyelőre még esős, elég enyhe idő, később megélénkülő nyugati szelekkel változékony idő várható, átmenetileg hősüllyedéssel.

Noviszádon tegnap délben 14 fokot mutatott a hőmérő. Az ország többi részében is meglehetősen enyhe volt az idő, Dél-Szerbiában és Szlovéniában reggeli ködök vannak.

A petrovaradini meteorológiai állomás jelentése szerint felhős, esős idő várható, mérsékelt széllel. Noviszádon felhős idő várható, átmeneti esapadékkal. A hőmérséklet 6–15 fok között fog váltakozni.

Hogy szabadulunk meg a sömörtől, viszketegségtől, bőrkiütésektől?

Irta: Dr. Med. Woltzer szakorvos

Sömör, különösen a rendkívül kellemetlen korpás sömör (psoriasis) szakállsömör nagyon gonosz és terhes betegségek, mert nem csak a bőrt csufítják el, hanem fájdalmakat, viszketést, égést, korpásodást is okoznak gyakran hosszú ideig. Ezenkívül többnyire nagyon makacs természetűek és nem ritkán a főlcsőtől a sirig kísérik a szerencsétlen embert. Ezért sohasem szabadna az utat, mely az orvoshoz vezet, megtakarítani, mert minden sömör más természetű, és egyéni kezelést igényel. Tapasztala-

taim szerint nagyon jól bevált a következő eljárás: Vegyünk 1 db „Zucker-féle Patent Medizinal szappant“ verjünk abból kezünkkel, vagy még jobb ha egy vizes kefével vagy pamaccsal vagy más hasonlóval vastag habot, ezt kis ideig állni hagyjuk míg olyan sűrű lesz mint a kása, kenőcs, vagy szirup és akkor bekenjük vele egészen óvatosan, anélkül, hogy dörzsölnék a kezelendő bőrrészeket. Legjobb ha ezt este tesszük, hogy a habnak elég ideje legyen a bőrbe felszívódni és egész éjen át megszáradni.

Reggel kevés vízben leáztatjuk, leöblítjük és a bőrt leszárítjuk egy puha kendővel anélkül, hogy dörzsölnék. Utána a bőrt „Zuckoch krém-mel“ kezeljük, mely ép úgy mint a „Zuckers Patent Medizinal szappant“ minden gyógyszer-tárban drogériában, illatszertárban és minden jobb borbélyüzletben kapható. Ezt az eljárást mindaddig ismétljük, míg javulást tapasztalunk. Gyártja: L. Zucker & Co. Chemische Fabrik, Berlin O 17.

A külföld humora

Első ügynök: Mi az, kolléga, ilyen kis mintabőrönddel utazik?

Második ügynök: Hagyja! Nemsokára már csak egy herbáriumot hozok magammal.

— Hogy-hogy?

— Tudja, női divatcikkekben utazom és hovatovább elérkezünk ahhoz a bizonyos fűgefalevélhez.

Tanító: Példának okáért a meleg levegő könnyebb, mint a hideg, ezért helyezkedik el az előbbi mindig fent, az utóbbi pedig lent.

Tanuló: De tanító ur kérem, miért van akkor meleg levegő lent Afrikában és hideg fent az északi sarkon?

RÁDIÓ-MŰSOR

Kedd, november 12

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofonhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek, tőzsdeárfolyamok. 12.40: Gramofonhangverseny. 13.30: Hírek. 17.05: „Az óriás és a törpe“ Charles Barnus meséje. Felolvassa Jovanovics. 17.30: Gramofonhangverseny. 18: Délutáni hangversenyközvetítés a Moszkva kávéházból. 19.30: Német nyelvlecke. 20: Külföldi átvitel. Esetleg helyette 20: A rádió kvartett hangversenye. 21.30: Pontos időjelzés, hírek.

Zagreb. 12.30: Gramofon. 17: Háziasszonyok órája. 17.30: Bécsi zene. 20: Hangversenyközvetítés Ljubljánból. 22.10: Különböző európai adók közvetítése.

Bécs. 11.10: A bécsi filharmonikusok hangversenye. 15: A Wacek-zenekar hangversenye. 18: Wagner: „A nürnbergi mesterdalnokok“ című operájának előadása a bécsi állami Operaházból.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédegyalozzred zenekarának hangversenye. 12:

London népe üdvözli királyát



E héten lelkiismeretlen egyén a párisi rádió útján azt a hírt közölte, hogy György angol király meghalt. A király azonban röviddel a hír elterjedése után automobilján megjelent London utcáin, ahol a nép lelkesedéssel üdvözölte.

Déli harangszó. 12.50: Hangverseny. 3.00: Piaci árak és árfolyamok. 3.30: A „Tündérvásár“ meseórája. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 5.10: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 7.15: Kubelik Anita hegedűművész nő hangversenye. 8: A Varsói Filharmonia Társaság hangversenye Varsóból, Jan Kiepura operaezenes közreműködésével. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bachmann jazz.

Berlin. 14: Gramofon. 16.30: Orgonahangverseny a potsdami helyőrségi templomból. 18.30: Szórakoztató zene. 20: A Zene-művészeti Főiskola szimfonikus hangversenye.

Kassa. 12.05: Déli zene. 17.10: Hangverseny. 19.05: Szlovén zene. 20: Közvetítés Prágából. 21: Közvetítés Brnóból. 22.15: Közvetítés Pozsonyból.

München. 16.30: Szórakoztató zene. 21: Scseglov „Harc a hóban“ című négy felvonásos drámája.

Prága. 12.30: Könnyű zene. 16.30: Szórakoztató zene. 19.05: Az egyesített prágai tamburicazenekarok hangversenye. 21: Közvetítés Brnóból. 22.15: Közvetítés a Národni dumból.

Ostrava. 16.30: Rendőrök fuvószeneke. 17.30: Zongorajáték. 20: Közvetítés Prágából. 22.15: Kávéházi zene közvetítése Pozsonyból.

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

(53)

TÖRTÉNETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMÓD

— A német őrség hadnagya jó barátom, — felelte Bakics, — azzal talán meg tudnék egyezni.

— Az volna a legelső, — tanácsolta Kutsera.

— Vagy legalább azokat az őrszemeket kellene megvesztegetni, akik azon az éjjelen, amikor a szöktetést megkísértjük, őrt fognak állani a bástyafalon.

— Azt nem tudhatjuk előre, hogy kik lesznek a bástyán, harminc katonát pedig bajos lekenyerezni, — jegyezte meg Kutsera.

— Legjobb lenne csak a hadnaggal beszélni az aztán egy-két álomszuszékot küldene ki, akiktől aztán nyugodtan dolgozhatnánk.

— A hadnagy azokat meg is kenhetné, hogy nagyot halljanak és semmit se lássanak, — toldotta meg Dezső szavait Rác István.

— A hadnaggal okvetlenül beszélni fogok, — mondta Bakics, — de te folytasd Lőrinc, úgy látom, hogy nagyon okosan beszélsz.

Ez a dicséret nagyon jól esett az ifjunak és némi gondolkodás után folytatta:

— Olyankor kellene a szöktetést megkísérelnünk, mikor nagyságos uram nincs itthon.

— Hogy Révay uram ne gyanakodhassék rám?

— Igen, — válaszolta Dezső.

— Mondasz valamit fiam, de nélkülem

ugysem csinálhattok semmit.

— Tudom, nagyságos uram azon az éjszakán titokban visszajön és ha a munka kezdődhetik, jelt ad nekünk.

— Már este meg kell jönni nagyságos uramnak, — mondta Kutsera.

— Arra pedig, hogy a szöktetésre mindent előkészíthessünk, legalább három napra lesz szükségünk, kérem azért nagyságos uramat, hogy a napot nekünk előre jelölje meg.

— Jól van fiam, — mondta Bakics, de most már beszéljünk arról, hogy miképpen hozzuk ki az asszonyt?

— A váron kívül szekérnek, vagy nyergelt paripáknak kell várniok, — folytatta Dezső, ketten a várba maradunk, kibontjuk a szoba falát, a nagyságos asszonyt kihozzuk és átvezetjük a nagyságos ur szérére, ahol az árkokat pallókkal hidaljuk át és azon jutunk ki a várból.

— Mind szép ez fiam, de vannak-e itt olyan hosszú pallódesszákák, amelyek átérnek a széles árkon?

— Ninesenek, de csinálunk, csak tessék fát hozatni.

— Nem szur az szemet Révay cselédségének? — kérdezte Kutsera.

— Miért szurna, tél van és nagy hideg, a vár erdeje közel, onnan hatalmas szálfákat lehet vágatni, az ágait, a hánását szépen lefaragjuk és egy-két ilyen hosszú szálfát elég lesz pallónak.

— Arról könnyen lecsuszhatsz az ember a nagy téli sötétségben, — aggódott Rác István.

— Viszünk magunkkal lámpást, aztán nem fogunk szaladni azon a pallón, hanem lassan és óvatosan lépünk.

— Hátha a nagyságos asszony meg-siklik és lezuhan róla? — mondta Kutsera.

— Kézen fogva vezetjük. Különböző bátor asszony, nem fog remegni.

— Igazad van, — mondta Bakics, —

az a fő, hogy a falat észrevétlenül kibontáshassátok.

— Hanem a nagyságos asszonyt előre kell értesíteni a dologról, hogy ébren és részen legyen, — folytatta Dezső Lőrincz.

— Majd irok neki, — felelte Bakics.

— En becsempészem hozzá, — mondta Kutsera.

— De nagyon vigyázni kell erre a levelekre, mert ha Révay uram kezébe kerül, a szöktetési terv füstbe megy.

— Légy nyugodt, — válaszolta Kutsera, — inkább lenyelem azt a levelet, hogy sem Révay uram tegye rá a kezét.

— Nos fiaim, tehát láthatjátok, hogy ha mi összetartunk és okosan csináljuk a dolgot, azt a szegény martirasszonyt kiszabadíthatjuk, — szólalt meg Bakics.

— Ki hát, — felelte teljes önbizalommal Dezső Lőrincz.

— De mielőtt a terv végrehajtásához fognánk, esküdjetek meg az Istenre, hogy ezt a tervet soha senkinek el nem áruljátok.

A három ifju erre égre emelte az ujját és megesküdt, hogy a tervről hallgatni fognak s ha sikerül, akkor sem beszélnek el senkinek.

— En pedig esküszöm, édes fiaim, hogy nektek halálomig jó uratok leszek és ha csak, egyike a tietek lesz Szabadságot és házat adok nektek és úgy bánok veletek mint a fiaimmal.

A három ifju megköszönte Bakics jó-ságát, aztán távoztak.

Egy hét múlva Kutserát hivatta. Az ifju megjelent.

— Fiaim, készüljetek.

— Mikor kezdjük a munkát?

— Három nap múlva.

— A levelet megírta nagyságod?

— Meg, de vigyázz rá, mint a két szem-med világára.

Folytatása következik.

APRÓ HIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

HÁZASSÁG

FÉRJHEZMENŐKNEK, NŐSÜLŐKNEK biztos siker. Cim a kiadóban. 3857

ELADÓ

HAZHELYEK a Daránytelepen a református templom mögött eladók. Bővebbet Jovana Aranjeva 29. 4056

HÁZ ELADÓ fűszerüzlettel és több lakással Strand uton. Bővebbet Arse Teodorovicsa u. 17. 4169

Üzleti berendezés olcsón eladó. Cim megtudható Zejjeznička u. 30. 4165

ELADÓ jókarban levő National automata kassa. Bővebbet a kiadóban. 4139

KIADÓ

Különbejárati tiszta uccai butorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal azonnai kiadó a gimnázium mellett. Cim a kiadóban.

KÉT uccai szoba konyha speiz mellékhelyiségekkel és 2 udvari szoba konyha speiz kiadó. Vojvoda Šuplička u. 6. 4166

KERESLET

ÜZLETTÁRS ÜZLETHELYISÉGHEZ kerestetik. „Központ” jellegére a kiadóban. 4172

TANONCOT fizetéssel felveszek. Varga Kornel asztalos Novisad, Streljačka u. 30. 4168

KÉTKERÉKŰ KÉZIKOCSIT keresünk megvételre. Cim a kiadóban. 4176

Azonnali alkalmazást nyerhet **GYAKORNOK**, vagy **GYAKORNOKNÓ** iparvállalatnál. Szerb és magyar nyelvtudással, esetleges gyakorlatlaltal előnyben részesülnek. Jelzés levelek a kiadóba kéretnek 4177

MODERN kölcsonkönyvtár
UJ KÖNYVEK
KARDOS, VILSONOV TRG 7.

MŰTAKÁCSSEGÉDET keresek azonnali belépésre. Tiefenbach Pál, műtakács, Bácska Palánka. 4113

IRODABERENDEZÉS, esetleg csak íróasztal (amerikai előnyben) megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 4150

PIANINÓT berbevennék. Cim a kiadóhivataiban. 4154

ÁLLÁST KERES

HÁZVEZETŐNŐI állást keres középkorú jobb nő, esetleg vendéglőbe is elmenne. Cim a kiadóban. 4167

KÜLÖNFÉLE

HÜSFÜSTÖLÉS ELFOGADTATIK. Jevrejska u. 12. alatt. 4108

KITŰNŐ HÁZIKOSZT privát házban házonkívül is kapható. Novisad, Safarikova u. 18. alatt. 4124

Elsőrangú kiszolgálást nyújt a n. b. hölgyközönségnek **hajvágásban, ondulálásban, mani-ürözésben és arcápolásban**
JELENA HANDLER
női fodrászterme
Novisad Futoski put 7. 4175

Munkásleány és mosónő felvétetik

Kapmajer Mihályné hisztitő és vasaló intézete
Novisad, Futaki ut 43.

Hirdetéseket felvesz **a Délbácska**

kiadóhivatala
Novisad, Kralja Petra 30

BECK JÁNOS
papirkereskedése és könyvkötészete
NOVISAD, FUTAKI UT 96.

Az összes iskolacikkek legolcsóbb bevásárlási forrása



Tankönyvek bekötését 24 óra alatt eszközlöm

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

Tisztelettel értesitem a n. b. hölgyközönséget és régi ismerőseimet, hogy az artézi fürdő

vendéglő vezetését átvettem

ahol a konyha részére Labonz VIII szakácsot és az étterem részére pedig Flamm Jani főpincért alkalmaztam. Napi, heti és havi abonenseket vállalunk. Szíves pártfogást ker

TÖRER GYURO

a Winkler sörcsarnok volt vezetője 4174

Árverési hirdetmény

Alulírott, mint vb. Novosadska Štedionica K Z csődtömeggondnok, ezennel közhírré teszem, hogy az összes berendezési tárgyakat és ki nem váltott zálogtárgyakat és záloggepeket, valamint a garázsokban levő 3 autót f. évi. november 26-án kedden délelőlt 9 órakor a helyszínen, Futoski put 7. és folytatólag Futoski put 54. szám alatt bírósági végrehajtó közbenjöttével, nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek eladom. Az eladott tárgyak készpénzben fizetendőv ki és azonnal elszállítandók. Közlebbi felvilágosítással alulírott szolgál az érdeklődőknek. A zálogtárgyakat f. évi november 24. d. u. 5 óráig lehet a csődtömeggondnoknál Futoski put 7. sz. alatt (az udvarban balra) kiváltani.

Novisad, 1929. november 11-én.
Dr. Milorad Jocić, ügyvéd
csődtömeggondnok 3999

Az Ön neve a sötétben világít!

Világító névjegy-, és ajtóablak radióactív betűkből, orvesek, irodák, szállodák, magánszemélyek stb. részére.

Világító gombok villanykapcsolók részére!

Nem kell többé keresni a villanykapcsolót a sötétben.

Képviselet egész Jugoszláviára:

NIKOLA KRAUS, NOVISAD

TELEFON 23-25. JEVREJSKA UL. 18. Képviselek és viszonteladók kerestetnek 3809

Finom, elegáns, modera a

Surány-féle saját gyártmányu nyakkendő

Üzemét, mely 5 év óta Futoski put 26. alatt állott fenn, Futoski put 5. alá helyezte, ahol ugy nagyban mint kicsinyben a legnagyobb vászlaszfékban, legszebb kiállításban olcsón vásárolhat a t. közönség 3008

FIZESSEN ELŐ A DÉLBÁCSKÁRA

Fekete nap a newyorki tőzsdén



Igy festett az ucca a newyorki tőzsde előtt a mult héten, amikor a részvények árfolyam esése következtében tulajdonosaik sok milliárd dollárt vesztek

Közlekedési eszközök egykor és most



Kép egy Los Angelesben rendezett kedélyes kiállításról, ahol az első kerékpártól és első automobiltól a legmodernebb repülőgépig minden közlekedési eszközt bemutattak